

NORWEGIAN JOURNAL OF DEVELOPMENT OF THE INTERNATIONAL SCIENCE

№101/2023

Norwegian Journal of development of the International Science

ISSN 3453-9875

It was established in November 2016 with support from the Norwegian Academy of Science.

DESCRIPTION

The Scientific journal “Norwegian Journal of development of the International Science” is issued 24 times a year and is a scientific publication on topical problems of science.

Editor in chief – Karin Kristiansen (University of Oslo, Norway)

The assistant of the editor in chief – Olof Hansen

- James Smith (University of Birmingham, UK)
- Kristian Nilsen (University Centre in Svalbard, Norway)
- Arne Jensen (Norwegian University of Science and Technology, Norway)
- Sander Svein (University of Tromsø, Norway)
- Lena Meyer (University of Gothenburg, Sweden)
- Hans Rasmussen (University of Southern Denmark, Denmark)
- Chantal Girard (ESC Rennes School of Business, France)
- Ann Claes (University of Groningen, Netherlands)
- Ingrid Karlsen (University of Oslo, Norway)
- Terje Gruterson (Norwegian Institute of Public Health, Norway)
- Sander Langfjord (University Hospital, Norway)
- Fredrik Mardosas (Oslo and Akershus University College, Norway)
- Emil Berger (Ministry of Agriculture and Food, Norway)
- Sofie Olsen (BioFokus, Norway)
- Rolf Ulrich Becker (University of Duisburg-Essen, Germany)
- Lutz Jäncke (University of Zürich, Switzerland)
- Elizabeth Davies (University of Glasgow, UK)
- Chan Jiang (Peking University, China) and other independent experts

1000 copies

Norwegian Journal of development of the International Science

Iduns gate 4A, 0178, Oslo, Norway

email: publish@njd-iscience.com

site: <http://www.njd-iscience.com>

CONTENT

HISTORICAL SCIENCES

Yarochkina Ye.

HEALTH CARE IN THE CITY OF KOSTANAY FROM THE END
OF THE 19TH CENTURY TO 1936 3

MEDICAL SCIENCES

**Abdullayev A., Garayeva S.,
Allahverdiyeva N., Nadirli Z.**

ANATOMICAL FEATURES OF THE SPHENOID SINUS 7

**Antoine Berberi, Georges Aad, Albert Waked,
Marise Nassar, Sara Kebbe, Nabih Nader**

MANDIBULAR THIRD AND SECOND MOLARS HORIZONTALLY
IMPACTED: A CASE REPORT 10

Denisa Veseli,

Zamira Imeraj, Alma Imami Lelca,

Gazmira Mica, Suzana Sinakolli

ANALYSIS OF DATA ON COVID-19 IN ALBANIA FOR THE
FIRST QUARTER OF 2020 AND 202118

Karimov M., Sobirova G.,

Zufarov P., Bafoeva Z.

ASSESSMENT OF THE EFFECTIVENESS OF THE INDIVIDUAL
REHABILITATION PROGRAM IN PATIENTS WITH POSTKOVID
SYNDROME24

PEDAGOGICAL SCIENCES

Babych N., Vovk O.

INTERACTIVE FORMS OF WORK OF THE PRE-SCHOOL
EDUCATION INSTITUTION WITH FAMILIES, WHICH EDUCATE
CHILDREN WITH DISORDERS OF SPEECH 29

Nuriyeva T.

COMMUNICATIVE TEACHING OF WORDS IN PRACTICAL
ENGLISH CLASSES 35

Zhantaeva M., Zhantaev S.

EDUCATION OF AESTHETIC AND COGNITIVE ACTIVITY OF
SCHOOLCHILDREN IN EXTRACURRICULAR TIME38

Tursunov S.

CREATION AND USE OF VIDEO MATERIALS IN THE
EDUCATIONAL PROCESS42

PHILOLOGICAL SCIENCES

Babayev J.

TENSE SHIFTING AND NON-CONTINUOUS VERBS 47

POLITICAL SCIENCES

Georgi Chankov Georgiev

PROVING THE BENEFITS OF EURO AREA MEMBERSHIP FOR
THE COUNTRIES IN CENTRAL AND EASTERN EUROPE 49

VETERINARY SCIENCES

Băcescu B.

CLINICAL AND LABORATORY EVALUATIONS IN
CRYPTOSPORIDIOSIS IN CALVES56

Boranbayeva G., Abzhalelov A.,

Temirkhanov A., Tekebayeva Zh.

DIETARY SUPPLEMENTS MADE FROM MIXTURE OF
MICROORGANISMS 59

PEDAGOGICAL SCIENCES

INTERACTIVE FORMS OF WORK OF THE PRE-SCHOOL EDUCATION INSTITUTION WITH FAMILIES, WHICH EDUCATE CHILDREN WITH DISORDERS OF SPEECH

Babych N.,
PhD in Education, Assistant professor of the Department of special and inclusive education of Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine

Vovk O.
Director of Pre-School Education (kindergarten) compensating type (special) №323, Kyiv, Ukraine

ІНТЕРАКТИВНІ ФОРМИ РОБОТИ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ З РОДИНАМИ, ЯКІ ВИХОВУЮТЬ ДІТЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ

Бабич Н.М.,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, Київ, України

Вовк О.В.
директор Дошкільного навчального закладу (дитячий садок) компенсуючого типу (спеціальний) №323 м. Києва, Україна
<https://doi.org/10.5281/zenodo.7584250>

Abstract

The article highlights the issues concerning the organization of work of the pedagogical staff of the pre-school education institution with families, which educate children of preschool age with disorders of speech. The use of interactive forms of work with parents by teachers and specialists of the educational institution is justified. The experience of one pre-school education institution in Kyiv regarding the introduction of interactive forms of work in pedagogical interaction with families was highlighted and the success of such forms of joint activity was analyzed.

Анотація

У статті висвітлені питання щодо організації роботи педагогічного колективу закладу дошкільної освіти із родинами, які виховують дітей дошкільного віку із порушеннями мовлення. Обґрунтовано використання педагогами та фахівцями закладу освіти інтерактивних форм роботи з батьками. Висвітлено досвід одного закладу дошкільної освіти міста Києва щодо впровадження інтерактивних форм роботи в педагогічну взаємодію із родинами та проаналізовано успішність використання таких форм спільної діяльності.

Keywords: interactive forms of work, pedagogical staff, pre-school education, language activities, speech support, families that bring up children with speech disorders.

Ключові слова: інтерактивні форми роботи, педагогічний колектив, заклад дошкільної освіти, мовленнєва діяльність, логопедичний супровід, родини, які виховують дітей із порушеннями мовлення.

Вступ. Опанування диною мовленням розпочинається з раннього віку в сім'ї, а продовжується в закладах дошкільної освіти, де вона удосконалює свої мовленнєві навички. Найвагомим досягненням дошкільного дитинства виступає процес оволодіння мовленням як засобом пізнання та головним способом виключно людського спілкування.

Правильне розвинене мовлення, що відповідає загальноприйнятим критеріям, виступає базовим показником готовності дитини до успішного оволодіння процесом навчання в школі. Порушення мовлення можуть навпаки стати причиною неуспішності під час навчання та низької самооцінки, що буде виражатись у невпевненості, труднощами в оволодінні новими знаннями та десоціалізації.

Родини, які виховують дітей із порушеннями мовлення, потребують підтримки й допомоги, яку насамперед отримують в закладах дошкільної

освіти. Питання організації та здійснення логопедичного супроводу у своїх наукових працях розкривали О. Боряк, В. Кисличенко, С. Конопляста, І. Мартиненко, О. Обухова, Н. Пахоменко, К. Тичина, А. Чобанян та ін. Науковці зазначають, що форми роботи з батьками в межах супроводу дітей із мовленнєвими дисфункціями переважно обмежується їхнім залученням до логокорекційної роботи, однак актуальним є використання інтерактивних форм роботи з батьками в закладах дошкільної освіти, що дозволить підвищити рівень логопедичної обізнаності батьків щодо особливостей розвитку їхньої дитини.

Отже, **метою статті** є обґрунтування ефективних форм роботи закладу дошкільної освіти з батьками, які виховують дітей із порушеннями мовлення, та аналіз досвіду використання інтерактивних форм роботи з ними в сучасних умовах на

прикладі роботи закладу дошкільної освіти №323 міста Києва.

Методи дослідження: теоретичний аналіз психолого-педагогічної та методичної літератури щодо особливостей використання різних форм роботи з батьками в умовах закладу дошкільної освіти; опис досвіду використання інтерактивних форм роботи на прикладі дошкільного навчального закладу (дитячого садка) компенсуючого типу (спеціального) №323 міста Києва.

Аналіз публікацій. Вимоги сьогодення привертують увагу науковців і педагогів-практиків до вивчення різних аспектів проблеми співробітництва закладів дошкільної освіти з родинами, які виховують дітей дошкільного віку. Цим питанням присвячені праці Н. Виноградової, Т. Кулікової, Я. Ковальчук, Ю. Лагутіної, О. Семіної та інших.

Взаємодія сім'ї та закладу дошкільної освіти – це тривалий процес, довга і кропітка праця, що вимагає від педагогів і батьків терпіння, творчості та взаєморозуміння. Сучасний світ, який базується на використанні інформаційних технологій, спонукає використовувати інтерактивні форми взаємодії з родинами, які виховують дітей дошкільного віку, що має відбуватися відповідно до принципів партнерства та діалогу. Такий підхід значно поліпшує відносини із сім'ями, підвищує педагогічну культуру батьків, розширює знання дітей у різних освітніх сферах. У процесі такої взаємодії відбувається обмін досвідом, вироблення спільної думки, формування умінь, навичок, створення умов для діалогу, групове згуртування, зміна психологічної атмосфери [7].

Особливо гостро це питання постає щодо взаємодії із родинами, які виховують дітей із порушеннями розвитку, зокрема, із мовленнєвими дисфункціями. Адже сім'я виступає першим і основним середовищем, де формується комунікативний досвід дитини.

О. Боряк та А. Чобанян досліджували питання, які стосуються роботи з родинами, які виховують немовленнєвих дітей. Науковці в своєму дослідженні вивчали рівень сформованості логопедичної освіченості батьків означеної категорії дітей. Констатовано, що 40% батьків, які брали участь в експериментальному дослідженні, мали середній рівень сформованості знань, які стосуються особливостей мовленнєвого розвитку їхніх дітей. Переважна більшість батьків схильні очікувати, що мовленнєвий розвиток відбуватиметься природним чином, і впевнені, що діти не потребують додаткового корекційного (логопедичного) втручання [2, с. 83]. Отже, актуальним виступає активна робота з батьками, які виховують дітей із порушеннями мовлення, адже саме родина є основним плацдармом, де дитина тренує мовленнєві навички і формує досвід комунікації, а за умови дизонтогенезу потребує спеціальної допомоги як від фахівців, так і від батьків.

Проблема співпраці з батьками дітей із мовленнєвими порушеннями є полем дослідження багатьох науковців, зокрема: В. Кисличенко, С. Конопляста, А. Король, Р. Кравченко, С. Миронова,

І. Мартиненко, О. Мастюкова, К. Оленич, Ю. Рібцун, В. Селіванова, К. Тичина та ін. В своїх працях вони констатують, що батьки залучені до корекційно-розвиткового процесу шляхом використання традиційних форм роботи логопеда та педагогів. Найбільш широко теоретичні й практичні аспекти саме логопедичного супроводу сім'ї, у якій виховується дитина з порушеннями мовлення, відображені в дослідженнях В. Кисличенко. Вона розглядає логопедичний супровід як цілеспрямовану, послідовну, неперервну дію, найбільш важливою складовою якої є системна, узгоджена робота логопеда та сім'ї дитини. Основним фактором інтенсифікації логопедичної допомоги дитині з порушеннями мовлення вважається взаємодія в логокорекційній роботі батьків та логопеда із застосуванням як традиційно сталих форм роботи з батьками в системі дошкільної освіти, так і розробленої автором програми логопедичного супроводу сім'ї, яка охоплює такі форми роботи, як-от: логошколи та логопрактикум для батьків, інтерактивні заняття, логодискусії, ігрові тренінги, логолекції, консультування тощо [3]. Однак традиційні форми діалогу із сучасними батьками в умовах онлайн взаємодії вимагають осучаснення, зокрема, використання ІКТ.

Питання інформатизації освітньої галузі розкрито в роботах вітчизняних дослідників: В. Бикова, Р. Гуревича, А. Гуржія, Л. Карташової, Т. Коваль, В. Лапінського, О. Ляшенка, Н. Морзе, С. Ракова, О. Співаковського, О. Спіріна та інших. Використання ІКТ у спеціальній педагогіці, а саме практичних прийомів застосування цих засобів, відображено в працях О. Качуровської, Т. Королевської, О. Кукушкіної, О. Легкого, С. Миронової, М. Шеремет та ін. Досвід використання інформаційно-комунікаційних та інтерактивних технологій в роботі з батьками, які виховують дітей із особливими освітніми потребами, висвітлено в працях Г. Бельської, Л. Дерев'янка, А. Коломієць, О. Кравчиної, В. Краєвського, Н. Кудикіна, О. Свириденко, О. Стойко, О. Цимбалюк. Науковець, професіонал-практик, блогерка А. Король широко висвітлює в своїх публікаціях власний успішний досвід використання дистанційно-інтерактивних форм роботи під час організації та здійснення логопедичного супроводу сімей, які виховують дітей із порушеннями мовлення [4, с. 95].

В Україні активно створюються онлайн-ресурси для роботи із родинами, які виховують дітей дошкільного віку як з нормотиповим розвитком, так із порушеннями. Це дозволяє активно взаємодіяти із родинами дистанційно та надавати їм як допомогу, так й інструменти роботи з їхніми дітьми. Це сайти, онлайн курси, соціальні мережі тощо.

Наприклад, у межах співпраці кафедри спеціальної та інклюзивної освіти та Ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти Інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка створено Телеграм-канал «Посміхнись: для дітей та дорослих». Це унікальна співпраця досвідчених фахівців та майбутніх логопедів (студентів) із родинами та їхніми дітьми. Студенти

в межах роботи Центрів компетентностей та практики розробляють завдання, ігри та різні форми взаємодії із дітьми під керівництвом викладачів, а батьки працюють вдома із запропонованим контентом і дають зворотний зв'язок, розповідають про успіхи дитини. Така співпраця є ефективною і корисною для всіх учасників освітнього процесу.

Цікавим і корисним є практичний інструментарій, який надає National Improvement Hub. Він допомагає підтримувати партнерство з батьками та родинами в усіх аспектах навчання їхніх дітей. У наборі інструментів є заходи, які можна використовувати як відправну точку та/або інструмент для вимірювання та оцінки поточної практики залучення та участі батьків, навчання в сім'ї та вдома, в установах раннього навчання та догляду за дітьми, школах або на місцевому рівні. Заходи також можна використовувати в партнерстві з батьківською радою або батьківськими групами. Інструментарій «Залучення батьків та сімей» складається з різних розділів, у кожному з яких є спільні теми: побудова міцних, позитивних стосунків із батьками, родинами та громадами; рівність та різноманітність; права дитини тощо [11].

Отже, у сучасному закладі дошкільної освіти мають використовуватися інтерактивні форми співпраці з батьками, що дають змогу активно залучити їх до процесу навчання, розвитку та пізнання власної дитини [6; 8]. М. Bordalba під «інтерактивними формами взаємодії» розуміє активну комунікацію в процесі спільної діяльності. Серед основних характеристик означеного поняття автор виокремлює такі:

- спеціальна форма організації з комфортними умовами взаємодії, коли дитина і її родина відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність;
- процес взаємодії організовується в такий спосіб, що всі учасники виявляються залученими до процесу пізнання, обговорення;
- спілкування веде до взаємодії, взаєморозуміння, до спільного прийняття загальних, однак значущих для кожного учасника завдань;
- кожен учасник робить свій особливий індивідуальний внесок, має можливість обмінятися знаннями, власними ідеями, способами діяльності, почути думку інших;
- відсутність домінування окремої особи чи окремої думки;
- формується вміння критично мислити, міркувати, вирішувати суперечливі проблеми на основі аналізу почутої інформації та обставин;
- формується повага до чужої думки, вміння вислуховувати, робити обґрунтовані висновки;
- учасник може не тільки висловити свою думку, погляд, дати оцінку, а й, почувши доказові аргументи інших учасників, відмовитися від своєї точки зору або істотно змінити її;
- учасники розглядають альтернативні думки, вчать приймати продумані рішення, правильно висловлювати свої думки, брати участь у дискусіях, професійно спілкуватися тощо [9].

Як показує практика, інтерактивні форми роботи можуть виконувати діагностичну функцію,

унаслідок чого прояснюються батьківські очікування та страхи щодо розвитку власної дитини. Використання таких форм роботи допомагає педагогам більш ефективно не тільки взаємодіяти із батьками, але й впливати на їхню позицію щодо розвитку дитини [12]. Інтерактивна взаємодія із батьками базується на принципах партнерства – це діалог, під час якого відбувається вирішення актуальних питань та розробка планів щодо розвитку мовлення їхніх дітей. Важливо зазначити, що батькам не нав'язується готова точка зору, їх змушують думати, шукати власний вихід із ситуації, що склалася. Саме на батьківських зборах, де використовуються різні інтерактивні форми роботи, члени родини виступають не пасивними слухачами, а активними учасниками інтерактивної взаємодії [10]. Саме на таких зібраннях підіймаються найцікавіші, найболючіші питання і приймаються рішення всіма учасниками освітнього процесу щодо актуальних віх розвитку їхніх дітей, зокрема, розвитку мовлення [13].

Отже, підсумовуючи все вище зазначене констатуємо, що важливо підвищувати обізнаність батьків у питаннях виховання та розвитку дитини за допомогою інтерактивних форм роботи з ними. Це дозволить враховувати запити батьків, сприятиме формуванню активної батьківської позиції, забезпечить визнання їхнього досвіду у вихованні власних дітей та підтримку у пошуку шляхів побудови позитивної взаємодії. Поєднання професійної компетентності педагогів закладу дошкільної освіти з досвідом батьків щодо індивідуальних особливостей і запитів їхніх дітей є втіленням позитивної взаємодії та ефективної комунікації задля розвитку і формування успішної особистості.

Результати дослідження та дискусія. У межах окресленої теми було проаналізовано досвід роботи дошкільного навчального закладу (дитячого садка) компенсуючого типу (спеціального) №323 міста Києва (ЗДО №323) щодо впровадження інтерактивних форм роботи з батьками, які виховують дітей дошкільного віку із порушеннями мовлення.

У межах роботи команди педагогів та фахівців цього закладу розробляється програма логопедичного супроводу сім'ї, що є інструментом роботи з родиною, яка виховує дитини із мовленнєвими дисфункціями.

Найважливішим фактором логопедичного супроводу таких сімей є систематична, багатогранна, злагоджена робота педагогів та логопедів закладу дошкільної освіти із сім'єю дитини. Ефективність роботи забезпечується обов'язковою активною участю батьків у системі роботи логопедичного корекційного процесу. Завдяки використанню інтерактивних форм роботи вони мають змогу отримати інформацію про всі знання, навички, вміння, яких набувають їхні діти під час логопедичних корекційних занять. Адже батьки, як активні учасники освітнього процесу, можуть закріплювати набуті дитиною знання під час повсякденного життя, застосовуючи їх в умовах побуту. Для цього використовуються різні щоденні ситуації, режимні моменти, дитину включають в процес догляду за

хатніми рослинами та тваринами, навчають допомагати дорослим, виділяють час на щоденні тематичні прогулянки на свіжому повітрі, їздять на екскурсії в цікаві місця, відвідують театр тощо. Це послідовно організований процес протягом усього періоду роботи над розвитком мовлення дитини дошкільного віку в усіх видах її життєдіяльності як в закладі освіти, так і вдома. Цей підхід є запорукою можливості корегування програми логопедичного супроводу, що спрямована не тільки на розвиток дитини, але й на виправлення відхилень в мовленнєвому розвитку на кожному етапі становлення функціональних систем мови й мовлення.

Протягом багаторічного досвіду роботи в ЗДО №323 сформувалася злагоджена система співпраці навчального закладу з батьками. Вона поєднує такі форми роботи: батьківські збори; інформаційні виставки; консультації, відкриті групові та індивідуальні заняття; семінари, практикуми, майстер-класи; спілкування в групах із використанням месенджерів; лекторії тощо. Це дозволяє охопити значну кількість батьків. Насамперед, це стосується батьків, що відкриті до співпраці й мають активну позицію в процесі формування та розвитку власної дитини.

Під час такої роботи протягом року за затвердженим планом закладу освіти проводиться декілька батьківських зборів. Тематика їх планується завчасно, залежно від особливостей мовленнєвого розвитку дитини та її вікових особливостей. Педагогами та логопедами в доступній формі для батьків роз'яснюється сутність механізмів мовленнєвих порушень дитини. Також батьків ознайомлюють з актуальною літературою, що описує вказану проблему, надається інформація щодо індивідуальних особливостей і можливостей дітей, розробляється програма корекційних заходів.

Однак, констатуємо, що велика кількість батьків, не дивлячись на досить високий рівень отриманої загальної інформації, недостатньо звертає увагу на присутність порушень мовлення у їхньої дитини, а також не робить спроб для пошуку допомоги спеціалістів. Батьки не знають причин, що можуть призвести до порушень мовлення, норм вікового мовленнєвого розвитку. Аналізи опитування батьків свідчить, що близько 27% вважають, що стежать за процесом розвитку мовлення, починаючи з перших місяців життя дитини. Близько 25% починають приділяти увагу мовленню дитини з 3-х років. Майже 6% батьків розуміють необхідність спеціальної допомоги дитині в логопедичній групі корекції мовлення. Тобто рівень участі батьків недостатній. До того ж 50% не беруть участь у заходах закладу освіти.

Тому педагогічним колективом ЗДО №323 було розроблено програму логопедичного супроводу із використанням інтерактивних форм роботи з батьками.

Відповідно до базових напрямів і провідних завдань програми логопедичного супроводу, що реалізується протягом року, обсяг роботи, щодо кожного вікового періоду поділено на блоки, що відповідають змісту: інформаційний, діагностичний, консультативний, теоретичний, практичний.

I період називається «Очікування». На цьому етапі основним є інформаційний блок. Його завданням є інформування на лекціях батьків щодо закономірностей домовленнєвого періоду в житті кожної дитини, а також особливостей типового й нетипового психофізичного й мовленнєвого розвитку. Для цього використовується наукова теоретична база, подана в доступній для батьків формі. У процесі лекцій приводяться приклади, статистичні дані. Теорія підкріплюється наочністю та інформаційними технологіями.

Під час проходження II періоду «Спостереження» відбувається інформування батьків щодо норм мовленнєвого розвитку, а також причин і наслідків мовленнєвих порушень. Розповідається про процедури діагностування відповідності індивідуального мовленнєвого розвитку дитини мовленнєвим нормам, відповідно до кожного вікового періоду. Роз'яснюється процедура призначення консультацій інших фахівців. Консультування сімей проходить шляхом роз'яснення можливих альтернатив, щодо ймовірних шляхів для розв'язання проблеми.

У III блоці «Діагностика», керуючись межами інформаційного блоку батьків знайомлять зі станом мовленнєвого розвитку дитини дошкільного віку, причинами й наслідками наявних мовленнєвих порушень. Окреслюються пріоритетні напрями й методи роботи із розвитку мовлення.

Консультативний блок входить до складу кожного з вікових періодів. У віковому періоді до 3-х років і від 3-х до 7-ми років для сім'ї дитини без ураження ЦНС консультування є основною формою логопедичної допомоги [1]. Батькам потрібна допомога у визначенні рівня мовленнєвого розвитку дитини й обговорення можливих форм роботи з метою його корекції.

Робота, яка проводиться в перші три періоди більше превентивно-консультативного характеру та є передумовою для забезпечення підґрунтя щодо ефективного подолання проблем під час мовленнєвого розвитку дитини. У дошкільному віці подібні консультації забезпечують батькам можливість осмислення необхідності можливих видів педагогічної допомоги й дають можливість зрозуміти зміст та форми корекційного впливу.

На період старшого дошкільного віку припадає процес становлення і формування психічних функцій та адаптивних можливостей дитячого організму. Також йому характерний високий рівень загальної і мовленнєвої сенситивності. Основним змістом роботи IV періоду супроводу сім'ї характеризується логопедичним корекційним впливом.

Робота з батьками під час IV періоду: діагностика мовленнєвих порушень; інформування батьків щодо ознак наявних мовленнєвих порушень; консультація сімей щодо шляхів розв'язання проблеми; розробка індивідуальних програм логопедичної корекційної роботи; залучення батьків до участі в логопедичному корекційному процесі, використовуючи активну теоретично-практичну й ігрову діяльність, що має форму семінарських занять.

Актуальним виступає онлайн-формат роботи з батьками, з огляду на безпекову ситуацію в країні, що передбачає наступні форми роботи: тематичні онлайн лекції, індивідуальне та групове консультування, індивідуальні й групові заняття з батьками, інтерактивні заняття, ігрові тренінги, школа для батьків, спілкування онлайн, практикум для всіх членів родини тощо.

Для активного спілкування та повідомлень, ЗДО №323 використовує батьківський чат у Viber. За планом, затвердженим на початку року, пропонуються заходи, на які запрошуються батьки. Цей месенджер є дуже зручним і природним, адже є в кожному смартфоні. Також батьки мають можливість написати індивідуальні запитання в приватні повідомлення.

Для лекцій та окремих занять, індивідуальних та групових консультацій використовується платформа Google Meet. Батьки заходять на ці заходи за спеціальними посиланнями, що створюється фахівцями ЗДО. Усі учасники можуть бачити один-одного, що створює дружню атмосферу та допомагає налаштувати батьків на співпрацю. Під час спілкування батьки можуть ставити питання, використовуючи чат зустрічі, а також, функцію піднятої руки. Також відбуваються презентації, демонструється навчальне відео, таблиці, схеми та інша інформація, проводяться всі масові заходи та індивідуальні форми роботи від батьківських зборів до корекційних занять. Відбуваються різноманітні анкетування, опитування, тести, що дає змогу вивчити запити, рівень обізнаності та інші показники під час роботи з батьками.

Цікавою і корисною для батьків стала програма теоретично-практичних семінарів «Логошкола для тата й мами». Вона складається із практичного й теоретичного блоків, що об'єднані в єдиний семінар-практикум для батьків. Така форма занять дає батькам можливість в активній формі здобувати потрібні знання щодо технологій розвитку мовлення, а також набути навичок практичного їх використання. Розроблений семінар-практикум включає шість занять тривалістю 1 година 20 хвилин кожне. Такі заняття проводяться окремо для батьків кожної логопедичної групи. Періодичність проведення занять два рази на місяць. Заняття проводяться у вечірні години, адже більшість людей має більше вільного часу в цей проміжок доби. Вони складаються з двох частин: теоретична і практична. Під час проведення теоретичної частини беруть участь тільки батьки, діти яких потребують корекційного логопедичного впливу. З ними розглядаються педагогічні й логопедичні питання, а також проводяться мовленнєві ігри, рекомендовані для занять із дітьми. Це дозволяє навчити батьків основним прийомам роботи з ними. На практичній частині батьки разом із дітьми апробують набуті навички.

Додатково лекційний та теоретичний матеріал у вигляді покликань розміщується в групових чатах у Viber, а також безпосередньо повна інформація розміщена на сайті ЗДО №323.

Лекційно-консультативна форма, яка застосовується в ЗДО, спрямована на знайомство батьків із механізмами мовленнєвих порушень у дітей, а також основними нормами мовленнєвої готовності до навчання в школі. Під час лекції в батьків є можливість ставити питання логопеду або вихователю як у загальному чаті, так і по ходу лекції. Також батьки пишуть у приватні повідомлення після відвідування такої лекції, адже нерідко виникають питання приватного характеру. Перед проведенням лекцій застосовується реєстрація із заповненням спеціальної форми, де батьки можуть вказати запитання, які їх цікавлять. Це дозволяє корегувати тематику лекцій і озвучувати найбільш актуальні питання.

Також для обговорення хвилюючих проблем і педагогічних ситуацій використовується «скринька запитань». Це дозволяє активно реагувати на запити батьків, робити огляд найактуальніших питань, висвітлювати ці проблеми на сайті ЗДО.

Освіта батьків і їхня обізнаність є пріоритетом у роботі закладу, тому батьків активно знайомлять із логопедичною літературою, дидактичними матеріалами, переліком педагогічної літератури: науково-популярного та загальнорозвиваючого профілю. Це дає змогу підвищити загальний рівень знань батьків, покращує процес співпраці, адже вони, ставши більш обізнаними з даного питання, з більшим бажанням йдуть на співпрацю.

Отже, впровадження таких інтерактивних форм роботи з батьками дозволило активізувати батьків та більше залучати до спільної діяльності з дитиною. Зацікавленість батьків зросла, адже вони можуть отримувати кваліфіковану підтримку постійно й безбар'єрно. Впровадження відповідних форм роботи з батьками, дозволило суттєво підвищити ефективність корекційного процесу. Зміна власних позицій дозволила батькам перейти на новий рівень співпраці з логопедом і вихователем. Наявність ініціативи в стосунках із логопедом з'явилась у більшій кількості батьків. Зросла кількість родин, які вважають роботу педагогічного колективу ЗДО ефективною і необхідною для їхньої дитини. Більш відповідальним стало ставлення батьків до завдань, які дає педагог або логопед ЗДО. Унаслідок впровадження інтерактивних форм роботи підвищився рівень розуміння батьками потенційних можливостей їхньої дитини і важливість їхньої ролі в освітньому процесі.

Висновки. Аналіз досвіду використання інтерактивних форм роботи з батьками в умовах закладу дошкільної освіти дозволяє констатувати наступне:

- батьки стають більш активними учасниками освітнього процесу;
- родинам пропонуються не готові рішення, а їх спонукають шукати власний вихід із ситуації під супервізійним супроводом педагогів і логопеда;
- кожен учасник є рівноправним і рівнозначним суб'єктом освітньої діяльності;

- відбувається більш тісна взаємодія між родинами, які відвідують ЗДО, створюються мікрогрупи батьків зі спільними інтересами, що дозволяє їх більш активно взаємодіяти зі спільнотою;
- створюється атмосфера співробітництва і творчої взаємодії;
- моделюються реальні життєві ситуації на запити батьків, що дозволяє шукати спільне рішення у розв'язанні проблем навчання і виховання дітей із порушеннями мовлення;
- формуються педагогічні уміння і навички батьків щодо розвитку мовлення їхніх дітей;
- батьки стають безпосередніми учасниками планування та організації освітнього процесу в ЗДО;
- такі форми роботи сприяють усвідомленню відповідального батьківства щодо ставлення до особистості дитини і її особливостей мовленнєвого розвитку.

Інтерактивні форми роботи зацікавлюють батьків до спільної праці щодо подолання мовленнєвих порушень у дітей, згуртовують педагогічний та батьківський колективи, допомагають долати бар'єри в спілкуванні. У процесі такої взаємодії в батьків та педагогів народжуються свіжі думки та нові ідеї.

Список літератури:

1. Бабич Н.М., Сенедяк Т.С. Особливості логопедичного консультування родин дітей раннього віку із груп ризику. Тези за матеріалами 15 конференції «Спеціальна і інклюзивна освіта: проблеми та перспективи» (17-18 листопада 2022 року) / за ред. О. Гаврилова. Кам'янець-Подільський. 2022. С. 211-215.
2. Боряк О.В., Чобанян А.В. Робота з батьками немовленнєвих дітей. Педагогічні науки: теорія та практика, 2021. №2. С. 80-84.
3. Кисличенко В.А. Логопедичний супровід сім'ї, в якій виховується дитина з порушеннями мовлення.: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / В.А. Кисличенко. К., 2011. 20 с.
4. Король А. Логопедичний супровід сімей засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Вісник Кам'янець-Подільського національного

університету імені Івана Огієнка. Корекційна педагогіка і психологія. Випуск 13. Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006. 2019. С. 92-100.

5. Рібцун Ю.В. Співпраця вчителя-логопеда з батьками: молодша логопедична група для дітей із ЗНМ. Дефектологія. Особлива дитина: навчання та виховання. 2011. С. 33-37.

6. Тичина К. Вивчення батьківського ставлення до дітей старшого дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення. Логопедія, 2017. №10. С. 74-83.

7. Черепаня Н.І., Русин Н.М. Інтерактивні форми роботи з батьками вихованців в умовах сучасного ЗДО. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»: зб. наук. пр. / Ред. кол.: Пазюра Н. В. (гол. ред.) та ін. Мукачево: Вид-во МДУ, 2020. Том 6, № 1., С. 141-148.

8. Bordalba M.M. Main channels for family-school communication: Needs analysis and proposals for improvement. Revista Complutense de Educacion. 2019. Vol. 30, No. 1. P. 147-165.

9. Bordalba M.M., Bochaca J.G. Digital media for family-school communication? Parents' and teachers' beliefs. Computers and Education. 2019. Vol. 132. P. 44-62.

10. Carapito E., Ribeiro M.T., Pereira A.I. Preschool parent involvement questionnaire: Validation study of the parent version. Revista Iberoamericana de Diagnostico y Evaluacion Psicologica. 2015. Vol. 1, No. 40. P. 83-93.

11. Engaging parents and families – A toolkit for practitioners / Education Scotland. URL: <https://education.gov.scot/improvement/learning-resources/engaging-parents-and-families-a-toolkit-for-practitioners/>

12. Kocyigit S. Family involvement in preschool education: Rationale, problems and solutions for the participants. Kuramve Uygulamada Egitim Bilimleri. 2015. Vol. 15, No. 1. P. 141-157.

13. Poul V., Volzhentseva I. The partnership and the support to parents in the modern educational environment. East European Scientific Journal. 2021. Vol. 5 No. 11(75), P. 59-65. DOI: <https://doi.org/10.31618/ESSA.2782-1994.2021.5.75.185>

№101/2023

Norwegian Journal of development of the International Science

ISSN 3453-9875

It was established in November 2016 with support from the Norwegian Academy of Science.

DESCRIPTION

The Scientific journal “Norwegian Journal of development of the International Science” is issued 24 times a year and is a scientific publication on topical problems of science.

Editor in chief – Karin Kristiansen (University of Oslo, Norway)

The assistant of the editor in chief – Olof Hansen

- James Smith (University of Birmingham, UK)
- Kristian Nilsen (University Centre in Svalbard, Norway)
- Arne Jensen (Norwegian University of Science and Technology, Norway)
- Sander Svein (University of Tromsø, Norway)
- Lena Meyer (University of Gothenburg, Sweden)
- Hans Rasmussen (University of Southern Denmark, Denmark)
- Chantal Girard (ESC Rennes School of Business, France)
- Ann Claes (University of Groningen, Netherlands)
- Ingrid Karlsen (University of Oslo, Norway)
- Terje Gruterson (Norwegian Institute of Public Health, Norway)
- Sander Langfjord (University Hospital, Norway)
- Fredrik Mardosas (Oslo and Akershus University College, Norway)
- Emil Berger (Ministry of Agriculture and Food, Norway)
- Sofie Olsen (BioFokus, Norway)
- Rolf Ulrich Becker (University of Duisburg-Essen, Germany)
- Lutz Jäncke (University of Zürich, Switzerland)
- Elizabeth Davies (University of Glasgow, UK)
- Chan Jiang (Peking University, China) and other independent experts

1000 copies

Norwegian Journal of development of the International Science

Iduns gate 4A, 0178, Oslo, Norway

email: publish@njd-iscience.com

site: <http://www.njd-iscience.com>

